

ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ҐРУНТУ ПІД ПОСІВ ТА ПОСІВ

Груць О., здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Підготовка ґрунту для посіву пшениці є важливим кроком для забезпечення високої врожайності та здорового росту рослин. Правильна підготовка ґрунту забезпечує оптимальні умови для проростання насіння, розвитку кореневої системи та росту пшениці.

Основні етапи та рекомендації для підготовки ґрунту під посів пшениці:

1. Вибір поля та попередників для посіву пшениці

Вибір поля: Пшениця добре росте на родючих, добре дренованих ґрунтах, таких як чорноземи, суглинки та легкі глинисті ґрунти.

Попередники: Найкращими попередниками для пшениці є бобові культури, багаторічні трави та ріпак. Уникайте посіву пшениці після інших злакових культур через ризик накопичення хвороб та шкідників.

2. Основний обробіток ґрунту для посіву пшениці

Оранка: Після збирання попередника виконується глибока оранка на глибину 20-25 см. Це сприяє розпушуванню ґрунту, покращенню аерації та водопроникності.

Лущення стерні: Лущення стерні після збирання попередника допомагає знищити залишки рослин та бур'яни, сприяючи швидкому розкладанню органічної речовини.

3. Передпосівна підготовка ґрунту для посіву пшениці

Культивація: Виконується на глибину 10-12 см для розпушування верхнього шару ґрунту. Це допомагає зберегти вологу та створити оптимальні умови для проростання насіння.

Боронування: Проводиться для вирівнювання поверхні ґрунту та знищення бур'янів. Це забезпечує рівномірний контакт насіння з ґрунтом.

Закладення добрив: Перед посівом вносяться добрива для забезпечення рослин необхідними поживними речовинами на початкових етапах розвитку.

4. Внесення добрив для пшениці

Сучасні сорти пшениці: Квебек 117, Прейрі 109, Патрас, Ріно, Тамадур та ін.-рекомендовано висівати з достатнім, або помірним внесенням добрив.

Дослідним шляхом встановлено, що під пшеницю озиму найдоцільніше вносити аміак безводний наприкінці вересня – на початку жовтня. Саме в цей період орний шар ґрунту містить більше продуктивної вологи, що позитивно впливає на утримання аміаку в ґрунті та надалі забезпечить повноцінне живлення рослин азотом упродовж їхньої вегетації. Висівання на такому полі правильно дібраних сортів убезпечить посів від переростання рослин пшениці [1].

Основні добрива: Внесення основних добрив (фосфорних, калійних) проводиться восени під оранку, основну дозу азотних добрив вже дають по мерзлоталому ґрунту та весною для підживлення. Рекомендовані норми: азот (80-120 кг/га), фосфор (40-60 кг/га), калій (40-60 кг/га).

Стартові добрива: Можливе внесення стартових добрив у рядки під час посіву для забезпечення рослин необхідними елементами на початкових етапах росту. Наприклад, нітроамофоска (НРК) у нормі 60-80 кг/га.

Мікродобрива: Вносять переважно в фазі кушення-флаг лист, наприклад ЛФ Зернові амінохелат, ЛФ Бор 140, та для підтримання загального імунітету ЛФ Гумат Лист.

5. Контроль бур'янів і шкідників

Гербіциди: Перед посівом можна застосовувати гербіциди суцільної дії (Тотал, Отаман, Геліос) та післясходові гербіциди для ефективного контролю бур'янів (Пристар, Дисулам, Триатлон, Гренадер Максі).

Інсектициди: При наявності шкідників у ґрунті проводиться обробка інсектицидами (Тіатрин, Канонір Ультра, Тріолан).

6. Посів пшениці

Терміни посіву: Пшеницю слід висівати в достатньо зволожений ґрунт, оптимальними термінами вважаються з середини вересня до середини жовтня. Це забезпечує швидке і рівномірне проростання насіння.

За несприятливих погодних умов, наприклад, під час посухи, глибину висіву можна збільшити на 1 см. Коли ґрунт вологий і погодні умови сприятливі для проростання насіння, слід підтримувати рекомендовану глибину 2-4 см. Недотримання правильної глибини висіву насіння зернових часто трапляється на ділянках із високою строкатістю ґрунту. Багато що залежить від типу ґрунту [2].

Глибина посіву: Оптимальна глибина посіву пшениці становить 4-6 см залежно від типу ґрунту та його вологості.

Густота посіву: Рекомендована густота посіву становить 3,5-5 млн. схожих насінин на гектар для озимої пшениці і 4-5,5 млн. схожих насінин на гектар для ярої пшениці. Можна коригувати в залежності від умов вирощування, термінів посіву, сорту та загальної технології..

Список використаних джерел.

1. Строки сівби і попередники озимих зернових. Головний журнал з питань агробізнесу "Пропозиція". Головна / Статті / Технології / Вирощування. 29.08.2024. URL: <https://propozitsiya.com/ua/stroky-sivby-i-poperednyky-ozymyh-zernovyh> (дата звернення: 24.02.2025).

2. Глибина висіву озимих зернових залежить від ґрунту та польових умов — польські фахівці. Головний сайт агрономів. SuperAgronom.com (Farmer.pl.). Головна/Новини/Посівна. 19.09.2024. URL: <https://superagronom.com/news/19575-glibina-visivu-ozimih-zernovih-zalejit-vid-gruntu-ta-polovih-umov--polski-fahivtsi> (дата звернення: 24.02.2025).

Науковий керівник: Калнагуз О.М., Горовий М.В., старший викладач.